

32003L0059

L 226/4

AZ EURÓPAI UNIÓ HIVATALOS LAPJA

2003.9.10.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2003/59/EK IRÁNYELVE

(2003. július 15.)

egyes közúti árufuvarozást vagy személyszállítást végző járművek vezetőinek alapképzéséről és továbbképzéséről, valamint a 3820/85/EGK tanácsi rendelet és a 61/439/EGK, illetve a 76/914/EGK tanácsi irányelv módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 71. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára ⁽¹⁾,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽²⁾,

a Régiók Bizottságával való konzultációt követően,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak ⁽³⁾ megfelelően,

mivel:

- (1) A 3820/85/EGK rendelet ⁽⁴⁾ 5. cikkének (1), (2) és (4) bekezdése előírja, hogy bizonyos, közúti árufuvarozást és személyszállítást végző gépjárművezetőknek – életkoruktól, az általuk használt jármű kategóriájától és a megtett távolságtól függően – szakmai alkalmassági bizonyítvánnyal kell rendelkezniük, összhangban a közúti szállítást végző bizonyos gépjárművezetők minimális képzett-ségi szintjére vonatkozó közösségi szabályokkal. E minimális szintet a 76/914/EGK irányelv ⁽⁵⁾ határozza meg.
- (2) Tekintve, hogy a 3820/85/EGK rendelet rendelkezései a gépjárművezetők nagyon kis hányadára vonatkoznak, valamint hogy jelenleg csupán néhány tagállamban létezik a gépjárművezetők kötelező képzése, pillanatnyilag a Közösség területén működő gépjárművezetők nagy része kizárólag vezetői engedély alapján végzi munkáját.

⁽¹⁾ HL C 154. E, 2001.5.29., 258. o. és HL C 20. E, 2003.1.28., 263. o.

⁽²⁾ HL C 260., 2001.9.17., 90. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2002. január 17-i véleménye (HL C 271. E, 2002.11.7., 381. o.), a Tanács 2002. december 5-i közös álláspon-tja (HL C 32. E, 2003.2.11., 9. o.) és az Európai Parlament 2003. április 8-i határozata (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé). A Tanács 2003. június 13-i határozata.

⁽⁴⁾ A közúti szállításra vonatkozó egyes szociális jogszabályok összehangolásáról szóló, 1985. december 20-i 3820/85/EGK tanácsi rendelet (HL L 370., 1985.12.31., 1. o.).

⁽⁵⁾ Az egyes közúti közlekedésben részt vevő gépjárművezetők képzésének minimumszintjéről szóló, 1976. december 16-i 76/914/EGK tanácsi irányelv (HL L 357., 1976.12.29., 36. o.).

- (3) Annak érdekében, hogy a gépjárművezetők meg tudjanak felelni a közúti szállítási piac fejlődése következtében megjelenő új követelményeknek, a közösségi szabályokat minden gépjárművezetőre alkalmazni kell, akár önálló vállalkozók, akár bérből és fizetésből élő munkavállalók, valamint akár saját számlára, akár ellenszolgáltatás fejében végzik munkájukat.
- (4) Az új közösségi szabályok megállapításának célja biztosítani, hogy a gépjárművezető képzése révén megfelelő szintű szakértelemmel rendelkezzen, és így végezze gépjármű-vezetői tevékenységét.
- (5) Az alapképzés megszerzése és a továbbképzésben való részvétel kötelezővé tételének célja különösen a közúti közlekedés és a gépjárművezető biztonságának javítása, azon tevékenységek időtartama alatt is, amelyeket a gépjárművezető akkor végez, amikor a jármű áll. Emellett a gépjármű-vezetői szakma modern jellegének fel kell ébresztenie a fiatalok érdeklődését e foglalkozás iránt, hozzájárulva ezzel a gépjárművezetők utánpótlásához munkaerőhiány esetén.
- (6) Az egyenlőtlen versenyfeltételek kialakulásának elkerülése végett a járművezetésre ezt az irányelvet kell alkalmazni, akár a tagállamok állampolgárai végzik azt, akár harmadik országok azon állampolgárai, akiket egy valamely tagállamban székhellyel rendelkező vállalkozás alkalmaz vagy foglalkoztat.
- (7) Annak megállapítása érdekében, hogy a gépjárművezető teljesíti-e kötelezettségeit, a tagállamoknak szakmai alkalmassági bizonyítványt kell kiállítaniuk a gépjárművezető számára (a továbbiakban: SZAB), amely tanúsítja, hogy rendelkezik alapképzéssel, illetve részt vett továbbképzésben.
- (8) Tekintettel az egyes tagállamok jelenlegi rendszerei közötti eltérésekre, a tagállamok számára több választási lehetőségnek kell rendelkezésre állnia az alapképzéssel kapcsolatos rendelkezések végrehajtásának elősegítése érdekében.
- (9) A gépjárművezető képzettségi szintjének fenntartása érdekében a szakmát már gyakorló gépjárművezetőnek a szakmája műveléséhez szükséges alapvető készségekkel kapcsolatos továbbképzéseken kell részt vennie.
- (10) Az alapképzéssel és a továbbképzéssel kapcsolatos minimumkövetelmények azon biztonsági szabályokra vonatkoznak, amelyeket vezetés közben, illetve akkor is be kell tartani, amikor a jármű áll. A defenzív vezetés fejlődése, amelynek jellemzői a veszély megelőzése, az út többi használójának tekintetbevétele, ami az ésszerű üzemanyag-felhasználással is együtt jár, kedvező hatást gyakorol mind a társadalomra, mind magára a közúti szállítási ágazatra.

- (11) Ez az irányelv nem befolyásolhatja azon gépjárművezetők szerzett jogait, akik a járművezetői tevékenység végzéséhez szükséges engedélyt az alapképesítést vagy a továbbképzésben való részvételt tanúsító SZAB megszerzésére meghatározott időpont előtt szerezték meg.
- (12) Az alapképzéshez és a továbbképzéshez meghatározott tanfolyamokat kizárólag a tagállamok illetékes hatóságai által jóváhagyott szakképzési központok szervezhetik. E jóváhagyott központok megfelelő színvonalának biztosítása végett az illetékes hatóságoknak a központok jóváhagyására vonatkozó összehangolt feltételeket kell meghatározniuk, beleértve a szilárd alapokon nyugvó, magas szintű szakmaiságot is.
- (13) Nem csupán a tagállamok illetékes hatóságainak, hanem az általuk kijelölt bármely szervnek is felelősséget kell vállalnia az alapképesítéssel és a továbbképzéssel kapcsolatban előírt vizsgák megszervezéséért. Tekintve ezen irányelv fontosságát a közúti közlekedésbiztonság és az egyenlő versenyfeltételek vonatkozásában, e vizsgák felett a tagállamok illetékes hatóságainak felügyeletet kell gyakorolniuk.
- (14) A tagállamoknak elő kell írniuk, hogy a továbbképzés első szakaszát vagy az alapképesítés megszerzését tanúsító SZAB kiállítását vagy a bizonyos gépjárművezetők számára szerzett jogaik érvényesítéséhez megadott határidő lejártát követő öt éven belül el kell végezni, továbbá a megfelelő SZAB-ot is ki kell állítaniuk. E határidőket előre is lehet hozni, vagy azokat meg lehet hosszabbítani. Az első továbbképzést követően a gépjárművezetőnek öt évente kell továbbképzésben részt vennie.
- (15) Annak tanúsítása céljából, hogy a valamely tagállamban állampolgársággal rendelkező gépjárművezető az ezen irányelv által előírt SZAB-ot megszerezte, valamint a különböző SZAB-ok kölcsönös elismerésének elősegítése érdekében a tagállamoknak fel kell tüntetniük a vezetői engedélyen, vagy az új gépjármű-vezetői képesítési igazolványon az e célra megállapított harmonizált közösségi kódot annak lejárataival együtt, amelyet a tagállamoknak kölcsönösen el kell ismerniük, és amelynek harmonizált mintáját ez az irányelv állapítja meg. Erre az igazolványra ugyanazok a biztonsági követelmények vonatkoznak, mint a vezetői engedélyre, tekintve az igazolvány által annak birtokosára a közúti közlekedésbiztonság vonatkozásában ruházott jogok, valamint az egyenlő versenyfeltételek fontosságát. Az a lehetőség, hogy az új igazolványon feltüntethetik a közösségi kódot, a tagállamokat feljogosítja arra, hogy a vezetői engedélyekre olyan érvényességi időt állapítsanak meg, amely nem esik egybe a továbbképzés érvényességének lejártaival, tekintve hogy a 91/439/EGK⁽¹⁾ irányelv előírja, hogy valamennyi tagállam jogosult nemzeti kritériumok alapján meghatározni az általa kibocsátott vezetői engedélyek érvényességi idejét.
- (16) A 91/439/EGK irányelv I. és Ia. mellékletét módosítani szükséges, hogy a harmonizált kódok és alkódok e mel-
- lékletekben megállapított jegyzéke kiegészüljön az új közösségi kóddal, amely meghatározza azt az időpontot, ameddig a gépjárművezető teljesíti a szakmai ismeretekre vonatkozó követelményt, akár az alapképesítéssel, akár a továbbképzéssel kapcsolatban.
- (17) A tanúsításra vonatkozó különleges rendelkezéseket kell megállapítani az ezen irányelv hatálya alá tartozó azon gépjárművezetőkre vonatkozóan, akik harmadik országok állampolgárai.
- (18) A Bizottságnak nyomon kell követnie ezen irányelv végrehajtását, tekintettel különösen az irányelvben megállapított különböző alapképesítési rendszerekre, és e tárgyban jelentést kell benyújtania az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának.
- (19) Tekintettel arra, hogy jelentős számú gépjárművezető tartozik ezen irányelv hatálya alá, az alapképesítésre vonatkozó rendelkezéseket két szakaszban kell alkalmazni, attól függően, hogy áru fuvarozásról vagy személyszállításról van szó. Az áru fuvarozásra és személyszállításra használt járművek vezetőinek alapképesítése tekintetében ezen irányelv szakaszos alkalmazásának lehetővé kell tennie a továbbképzés szakaszosan történő végrehajtását is.
- (20) Az ezen irányelv végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozattal⁽²⁾ összhangban kell elfogadni.
- (21) Az alapképesítésre vonatkozó rendelkezések két különböző dátummal történő alkalmazásának figyelembevétele érdekében a 3820/85/EGK rendelet megfelelő rendelkezéseit, valamint a 76/914/EGK irányelvet hatályon kívül kell helyezni.
- (22) Azonban a közösségi jog elveinek tiszteletben tartása érdekében kívánatos, hogy az olyan, fuvarozást végző járművek vezetőit, amelyek a közúti közlekedésbiztonságot kevésbé befolyásolják, vagy amelyek esetében ezen irányelv követelményei aránytalan gazdasági vagy szociális terhet okoznának, mentesíteni kell ezen irányelv alkalmazása alól.
- (23) Mivel a javasolt intézkedés célkitűzését, nevezetesen az alapképesítés és a továbbképzés az egész Közösségben alkalmazott normáinak végrehajtását a tagállamok nem tudják megfelelően megvalósítani, és mivel ezért, tekintve a javasolt intézkedés léptékét és hatásait, azt közösségi szinten jobban meg lehet valósítani, a Közösség a Szerződés 5. cikkében megállapított szubszidiaritás elvével összhangban intézkedéseket fogadhat el. Az említett cikkben meghatározott arányosság elvével összhangban ez az irányelv nem haladja meg az említett célkitűzések eléréséhez szükséges mértéket,

⁽¹⁾ A vezetői engedélyről szóló, 1991. július 29-i 91/439/EGK tanácsi irányelv (HL L 237., 1991.8.24., 1. o.); a legutóbb a 2000/56/EK bizottsági irányelvvél (HL L 237., 2000.9.21., 45. o.) módosított irányelv.

⁽²⁾ HL L 184., 1999.7.17., 23. o.

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

Alkalmazási kör

Ezt az irányelvet az alábbi személyek által végzett járművezetésre kell alkalmazni:

- a) a tagállamok állampolgárai; és
- b) harmadik országok azon állampolgárai, akiket egy tagállami székhellyel rendelkező vállalkozás alkalmaz vagy foglalkoztat;

a továbbiakban: gépjárművezetők, akik a Közösségen belül, közforgalmú közutakon szállítást végeznek a következő eszközökkel:

- olyan járművek, amelyek esetében a 91/439/EGK irányelv szerinti C1, C1 + E, C vagy C + E kategóriájú vagy ezzel egyenértékűnek elismert vezetői engedély szükséges,
- olyan járművek, amelyek esetében a 91/439/EGK irányelv szerinti D1, D1 + E, D vagy D + E kategóriájú vagy ezzel egyenértékűnek elismert vezetői engedély szükséges.

2. cikk

Mentességek

Ez az irányelv nem vonatkozik az alábbi járművek vezetőire:

- a) olyan járművek, amelyek maximális engedélyezett sebessége nem haladja meg a 45 km/h-t;
- b) olyan járművek, amelyek a fegyveres erők, a polgári védelem, a tűzoltóság és a közrend fenntartásáért felelős erők használatában vagy ellenőrzése alatt állnak;
- c) olyan járművek, amelyek műszaki fejlesztési, javítási vagy karbantartási célból közúton végzett vizsgálat alatt állnak, vagy olyan új vagy felújított járművek, amelyek még nem kerültek használatba;
- d) olyan járművek, amelyeket szükséghelyzetben használnak vagy mentési akciókra jelöltek ki;
- e) olyan járművek, amelyeket bármely, a vezetői engedélyt vagy a SZAB-ot megszerezni kívánó személy részére tartott járművezetési oktatás során használnak, a 6. cikkben és a 8. cikk (1) bekezdésében előírtak szerint;
- f) nem kereskedelmi célú áru fuvarozásra és személyszállításra használt, személyes használatban lévő járművek;

- g) olyan járművek, amelyek a gépjárművezető munkája során használandó anyagot vagy felszerelést szállítanak, feltéve hogy e járművek vezetése nem tartozik a gépjárművezető elsődleges feladatához.

3. cikk

Képesítés és továbbképzés

(1) Az 1. cikkben meghatározott járművezetési tevékenység a kötelező alapképesítés megszerzéséhez és a kötelező időszakos továbbképzésben való részvételhez kötött. E célból a tagállamok gondoskodnak az alábbiakról:

- a) alapképesítési rendszer

A tagállamok az alábbi két lehetőség közül választanak:

- i. tanfolyamon való részvétel és vizsga együttese

Az I. melléklet 2. szakaszának 2.1. pontjával összhangban az alapképesítés e típusa egy meghatározott időtartamú tanfolyamon való kötelező részvétellel jár. A tanfolyam vizsgával zárul. A vizsga sikeres letétele esetén a képesítést SZAB tanúsítja a 6. cikk (1) bekezdésének a) pontjában meghatározottak szerint;

- ii. csak vizsgák

Az I. melléklet 2. szakaszának 2.2. pontjával összhangban az alapképesítés e típusa nem jár együtt tanfolyamon való kötelező részvétellel, csupán elméleti és gyakorlati vizsgákkal. A vizsgák sikeres letétele esetén a képesítést SZAB tanúsítja, a 6. cikk (1) bekezdésének b) pontjában meghatározottak szerint.

A tagállam azonban – legfeljebb három évre – engedélyezheti a gépjárművezetőknek, hogy területén a SZAB megszerzése előtt vezessenek, amennyiben a vezető ezzel egy időben legalább hat hónapos, nemzeti szakképzési tanfolyamon vesz részt. E szakképzési tanfolyam esetében az i. és a ii. pontban említett vizsgák több szakaszban is lehetetők;

- b) továbbképzési rendszer

Az I. melléklet 4. szakaszával összhangban a továbbképzés tanfolyamon való kötelező részvétellel jár. A továbbképzésben való részvételt SZAB tanúsítja, a 8. cikk (1) bekezdésében meghatározottak szerint.

(2) A tagállamok rendelkezhetnek továbbá gyorsított alapképesítési rendszerről is, hogy a gépjárművezető az 5. cikk (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontjában és b) pontjában, valamint az 5. cikk (3) bekezdése a) pontjának i. alpontjában és b) pontjában említett esetekben is vezethessen.

Az I. melléklet 3. szakaszával összhangban a gyorsított alapképesítés tanfolyamon való kötelező részvétellel jár. A tanfolyam vizsgával zárul. A vizsga sikeres letétele esetén a képesítést SZAB tanúsítja, a 6. cikk (2) bekezdésében meghatározottak szerint.

(3) Azokat a gépjárművezetőket, akik rendelkeznek a 96/26/EK irányelvben ⁽¹⁾ előírt szakmai alkalmassági bizonyítvánnyal, a tagállamok azon tantárgyak tekintetében, amelyekre az említett irányelvben előírt vizsga kiterjed, felmenthetik az (1) bekezdés a) pontjának i. és ii. alpontjában és a (2) bekezdésben előírt vizsgák, és adott esetben a tanfolyam ennek megfelelő részének látogatása alól.

4. cikk

Szerzett jogok

Az alábbi gépjárművezetők mentességet kapnak az alapképesítés megszerzésének követelménye alól:

- a) azok a gépjárművezetők, akik D1, D1 + E, D vagy D + E kategóriájú vezetői engedéllyel vagy ezzel egyenértékűnek elismert vezetői engedéllyel rendelkeznek, amelyet legkésőbb két évvel ezen irányelv nemzeti jogba való átvételnek végső határidejét követően állítottak ki;
- b) azok a gépjárművezetők, akik C1, C1 + E, C vagy C + E kategóriájú vezetői engedéllyel vagy ezzel egyenértékűnek elismert vezetői engedéllyel rendelkeznek, amelyet legkésőbb három évvel ezen irányelv nemzeti jogba való átvételnek végső határidejét követően állítottak ki.

5. cikk

Alapképesítés

(1) Az alapképesítés megszerzéséhez nem szükséges a megfelelő vezetői engedély előzetes megszerzése.

(2) Az áru fuvarozásra szánt járművek vezetői az alábbi feltételekkel vezethetnek:

- a) 18 éves kortól:
 - i. C és C + E kategóriába tartozó járműveket, feltéve hogy rendelkeznek SZAB-bal, a 6. cikk (1) bekezdésében előírtak szerint;
 - ii. C1 és C1 + E kategóriába tartozó járműveket, feltéve hogy rendelkeznek SZAB-bal, a 6. cikk (2) bekezdésében előírtak szerint;
- b) 21 éves kortól C és C + E kategóriába tartozó járműveket, feltéve hogy rendelkeznek SZAB-bal, a 6. cikk (2) bekezdésében előírtak szerint.

(3) A személyszállításra szánt járművek vezetői az alábbi feltételekkel vezethetnek:

- a) 21 éves kortól:
 - i. D és D + E kategóriájú járműveket, olyan menetrend szerinti személyszállítás céljából, amelynek útvonala legfeljebb 50 kilométer; valamint D1 és D1 + E kategóriájú járműveket, feltéve hogy rendelkeznek SZAB-bal, a 6. cikk (2) bekezdésében előírtak szerint.

⁽¹⁾ A belföldi és nemzetközi közlekedés terén a közúti áru fuvarozói és személyszállítói szakma gyakorlásának engedélyezéséről, valamint e személyek szabad letelepedéshez való joga gyakorlásának előmozdítása érdekében az oklevelek, bizonyítványok és képesítés megszerzéséről szóló egyéb tanúsítványok kölcsönös elismeréséről szóló, 1996. április 29-i 96/26/EK tanácsi irányelv (HL L 124., 1996.5.23., 1. o.); a legutóbb a 98/76/EK irányelvvel módosított irányelv (HL L 277., 1998.10.14., 17. o.).

Bármely tagállam engedélyezheti a fenti kategóriákba tartozó járművek vezetőinek, hogy területén ilyen járműveket 18 éves kortól vezessenek, feltéve hogy rendelkeznek SZAB-bal, a 6. cikk (1) bekezdésében előírtak szerint;

- ii. D és D + E kategóriába tartozó járműveket, feltéve hogy rendelkeznek SZAB-bal, a 6. cikk (1) bekezdésében előírtak szerint.

Bármely tagállam engedélyezheti a fenti kategóriákba tartozó járművek vezetőinek, hogy területén ilyen járműveket 20 éves kortól vezessenek, feltéve hogy rendelkeznek SZAB-bal, a 6. cikk (1) bekezdésében előírtak szerint. Ez a korhatár 18 évre csökkenthető, amennyiben a gépjárművezető utasok nélkül vezeti ezeket a járműveket;

- b) 23 éves kortól D és D + E kategóriába tartozó járműveket, feltéve hogy rendelkeznek SZAB-bal, a 6. cikk (2) bekezdésében előírtak szerint.

(4) A (2) bekezdésben megállapított korhatárok sérelme nélkül, azok az áru fuvarozással foglalkozó gépjárművezetők, akik az e cikk (2) bekezdésében előírt kategóriák egyike tekintetében a (6) cikkben meghatározottak szerint SZAB-bal rendelkeznek, az említett bekezdésben említett bármely egyéb kategóriába tartozó járműre vonatkozóan mentesülnek a SZAB megszerzésének kötelezettsége alól.

E rendelkezéseket a (3) bekezdésben említett kategóriák tekintetében ugyanolyan feltételek mellett kell alkalmazni a személyszállítással foglalkozó gépjárművezetőkre.

(5) Azoknak az áru fuvarozással foglalkozó gépjárművezetőknek, akik tevékenységi körüket bővítik vagy módosítják, hogy személyszállítással is foglalkozzanak, illetve fordított esetben, valamint akik rendelkeznek a 6. cikkben előírt SZAB-bal, az alapképesítés megszerzésének közös részeit nem szükséges megismételniük, csupán az új képesítésre jellemző területekkel kell foglalkozniuk.

6. cikk

Az alapképesítést tanúsító SZAB

(1) Az alapképesítést tanúsító SZAB

- a) tanfolyam-látogatás és vizsga alapján kiállított SZAB

A 3. cikk (1) bekezdése a) pontjával összhangban a tagállamok előírják a tanuló gépjárművezetőknek, hogy az illetékes hatóságok által az I. melléklet 5. szakaszával összhangban jóváhagyott képzési központban (a továbbiakban: jóváhagyott képzési központ) tanfolyamon vegyenek részt. E tanfolyamok az I. melléklet 1. szakaszában említett összes tárgyra kiterjednek. Ez a képzés az I. melléklet 2. szakaszának 2.1. pontjában előírt vizsga sikeres letételével zárul. A vizsgát a tagállamok illetékes hatóságai vagy az általuk kijelölt szerv szervezi, célja pedig annak ellenőrzése, hogy a fent említett tárgyakban a tanuló gépjárművezető rendelkezik-e az I. melléklet 1. szakaszában meghatározott szintű ismeretekkel. A fenti hatóságok vagy szervek felügyelik a vizsgát, és annak sikeres letétele esetén kiállítják a gépjárművezetők számára az alapképesítést tanúsító SZAB-ot.

b) vizsgák alapján kiállított SZAB

A 3. cikk (1) bekezdése a) pontjának ii. alpontjával összhangban a tagállamok előírják a tanuló gépjárművezetőknek, hogy letegyék az I. melléklet 2. szakaszának 2.2. pontjában említett elméleti és gyakorlati vizsgákat. E vizsgákat a tagállamok illetékes hatóságai vagy az általuk kijelölt szerv szervezi, céljuk pedig annak ellenőrzése, hogy a fent említett tárgyokban a tanuló gépjárművezető rendelkezik-e az I. melléklet 1. szakaszában meghatározott szintű ismeretekkel. A fenti hatóságok vagy szervek felügyelik a vizsgákat, és sikeres letételük esetén kiállítják a gépjárművezetők számára az alapképesítést tanúsító SZAB-ot.

(2) A gyorsított alapképesítést tanúsító SZAB

A 3. cikk (2) bekezdésével összhangban a tagállamok előírják a tanuló gépjárművezetőknek, hogy a jóváhagyott képzési központban tanfolyamokon vegyenek részt. Ezek a tanfolyamok az I. melléklet 1. szakaszában említett összes tárgyra kiterjednek.

Ez a képzés az I. melléklet 3. szakaszában előírt vizsgával zárul. A vizsgát a tagállamok illetékes hatóságai vagy az általuk kijelölt szerv szervezi, célja pedig annak ellenőrzése, hogy a fent említett tárgyokban a tanuló gépjárművezető rendelkezik-e az I. melléklet 1. szakaszában meghatározott szintű ismeretekkel. A fenti hatóságok vagy szervek felügyelik a vizsgát, és sikeres vizsga esetén kiállítják a gépjárművezetők számára a gyorsított alapképzést tanúsító SZAB-ot.

7. cikk

Továbbképzés

A továbbképzés olyan képzésből áll, amely lehetővé teszi a 6. cikk szerinti SZAB-bal rendelkező, valamint a 4. cikkben említett gépjárművezetők számára, hogy a munkájukhoz alapvetően szükséges ismereteket felfrissítsék, különös hangsúlyt fektetve a közúti közlekedésbiztonságra és az üzemanyag-felhasználás ésszerűsítésére.

Ezt a képzést jóváhagyott képzési központok szervezik az I. melléklet 5. szakaszának megfelelően. Amennyiben a gépjárművezető másik vállalkozásnál kezd dolgozni, az addig elvégzett képzést figyelembe kell venni.

A továbbképzést úgy kell megtervezni, hogy az kiterjedjen az I. melléklet 1. szakaszában említett tárgyak némelyikének bővebb tárgyalására és ismétlésére.

8. cikk

Továbbképzést tanúsító SZAB

(1) Ha a gépjárművezető elvégezte a 7. cikkben előírt továbbképzést, a tagállamok illetékes hatóságai vagy a jóváhagyott képzési központ továbbképzésben való részvételt tanúsító SZAB-ot állít ki számára.

(2) A következő gépjárművezetők vesznek részt a továbbképzés első szakaszában:

- a) akik rendelkeznek a 6. cikkben előírt SZAB-bal, annak kiállításától számított öt éven belül;
- b) a 4. cikkben említett gépjárművezetők, a 14. cikk (2) bekezdésében említett megfelelő időpontoktól számított öt éven belül, a tagállamok által megállapított ütemezésnek megfelelően.

A tagállamok lerövidíthetik vagy meghosszabbíthatják az a) és b) pontban említett időszakokat, többek között azért, hogy azok egybeessenek a vezetői engedély lejártának időpontjával, vagy hogy biztosítsák a továbbképzés fokozatos bevezetését. Ez az időszak azonban nem lehet három évnél rövidebb vagy hét évnél hosszabb.

(3) Az a gépjárművezető, aki a (2) bekezdésben előírtaknak megfelelően a továbbképzés első szakaszát elvégezte, ötévente továbbképzésben vesz részt, a továbbképzésben való részvételt tanúsító SZAB érvényességének lejártá előtt.

(4) Azok, akik a 6. cikkben vagy e cikk (1) bekezdésében előírtaknak megfelelően SZAB-bal rendelkeznek, valamint a 4. cikkben említett gépjárművezetők, akik már nem űzik e foglalkozást, és nem felelnek meg az (1), a (2) és a (3) bekezdésnek, továbbképzésben vesznek részt, mielőtt visszatérnének e foglalkozáshoz.

(5) Azok a közúti árufuvarozást vagy személyszállítást végző gépjárművezetők, akik az 5. cikk (2) és (3) bekezdésében előírt vezetőiengedély-kategóriák egyike vonatkozásában továbbképzési tanfolyamokat végeztek el, mentesülnek a további továbbképzésben való részvétel alól az említett bekezdésekben előírt bármely egyéb kategória vonatkozásában.

9. cikk

A képzés helye

Az 1. cikk a) pontjában említett gépjárművezetők az 5. cikkben előírt alapképesítést abban a tagállamban szerzik meg, amelyben szokásos lakóhelyük található, a 3821/85/EGK rendelet ⁽¹⁾ 14. cikkében meghatározottak szerint.

Az 1. cikk b) pontjában említett gépjárművezetők ezt a képzést abban a tagállamban szerzik meg, amelyben a vállalkozás bejegyzett székhelye található, vagy amelyben munkaengedélyüket kiállították.

Az 1. cikk a) és b) pontjában említett gépjárművezetőknek a 7. cikkben említett továbbképzést abban a tagállamban kell elvégezniük, amelyben szokásos lakóhelyük található, vagy amelyben dolgoznak.

⁽¹⁾ A közúti közlekedésben használt menetíró készülékekről szóló, 1985. december 20-i 3821/85/EGK tanácsi rendelet (HL L 370., 1985.12.3., 8. o.); a legutóbb az 1360/2002/EK bizottsági rendelettel módosított rendelet (HL L 207., 2002.8.5., 1. o.).

10. cikk

Közösségi kód

(1) A 6. cikkben előírt SZAB és a 8. cikkben előírt SZAB alapján a tagállamok illetékes hatóságai, figyelembe véve az 5. cikk (2) és (3) bekezdése, valamint a 8. cikk rendelkezéseit, megfelelő vezetői engedély-kategória mellett az e cikk (2) bekezdésében előírt közösségi kódot is feltüntetik

- vagy a vezetői engedélyen,
- vagy a II. mellékletben található mintának megfelelően kiállított gépjármű-vezetői képesítési igazolványon.

A tagállamok által kiállított gépjármű-vezetői képesítési igazolványt a tagállamok kölcsönösen elismerik. Az igazolvány kibocsátásakor az illetékes hatóságok ellenőrzik azon vezetői engedély érvényességét, amelynek száma az igazolványon szerepel.

(2) A harmonizált közösségi kódoknak a 91/439/EGK irányelv I. és Ia. mellékletében megállapított jegyzéke az alábbi közösségi kóddal egészül ki:

„95. A 3. cikkben előírt szakmai alkalmassági kötelezettségnek megfelelő SZAB-bal rendelkező gépjárművezető, ...-ig (pl.: 95. 01.01.2012).”

(3) a) Az 1. cikk b) pontjában említett olyan gépjárművezető, aki közúti árufuvarozásra használt járművet vezet, a 484/2002/EK rendeletben ⁽¹⁾ előírt vezetői igazolvánnyal bizonyítja, hogy rendelkezik azzal a képesítéssel, illetve elvégezte azt a továbbképzést, amelyet ez az irányelv előír.

A bizonyítványon kívül a tagállam kiállíthatja számára a II. mellékletben előírt gépjármű-vezetői képesítési igazolványt, amelyen feltünteti a megfelelő közösségi kódot.

b) Az 1. cikk b) pontjában említett olyan gépjárművezető, aki közúti személyszállításra használt járművet vezet, az alábbiakkal igazolja, hogy rendelkezik azzal a képesítéssel, illetve elvégezte azt a továbbképzést, amelyet ez az irányelv előír:

- vagy a közösségi vezetői engedély mintáján feltüntetett közösségi kóddal, amennyiben rendelkezik ilyen engedéllyel, vagy
- a II. mellékletben előírt gépjármű-vezetői képesítési igazolvánnyal, amelyen fel van tüntetve a megfelelő közösségi kód, vagy
- nemzeti bizonyítvánnyal, amelynek területükön való érvényességét a tagállamok kölcsönösen elismerik.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2002. március 1-jei 484/2002/EK rendelete a 881/92/EGK és a 3118/93/EGK tanácsi rendeletnek a járművezetői igazolvány létrehozása érdekében történő módosításáról (HL L 76., 2002.3.19., 1. o.).

11. cikk

A tudományos és a műszaki fejlődéshez történő hozzáigazítás

Az I. és a II. mellékletnek a tudományos és a műszaki fejlődéshez történő hozzáigazításához szükséges módosításokat a 12. cikk (2) bekezdésében megállapított eljárással összhangban kell elfogadni.

12. cikk

Bizottsági eljárás

- (1) A Bizottság munkáját egy bizottság segíti.
- (2) Amennyiben erre a bekezdésre utalás történik, az 1999/468/EK határozat 5. és 7. cikkét kell alkalmazni, tekintettel annak 8. cikkére.

Az 1999/468/EK határozat 5. cikkének (6) bekezdésében megállapított időtartam három hónap.

- (3) A bizottság elfogadja eljárási szabályzatát.

13. cikk

Jelentés

2011. szeptember 10. előtt a Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának, amelyben kezdeti értékelést ad ezen irányelv végrehajtásáról, különös tekintettel a 3. cikkben előírt alapképesítési rendszerek egyenértékűségére, valamint arra tekintettel, hogy e rendszerek mennyire hatékonyak a képzés kitűzött szintjének elérésében. A jelentéshez adott esetben megfelelő javaslatokat kell mellékelni.

14. cikk

Átvétel a nemzeti jogba és végrehajtás

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek 2006. szeptember 10. előtt megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket az intézkedéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok ezeket az intézkedéseket az alábbi időpontoktól alkalmazzák:

- a D1, D1 + E, D és D + E kategóriájú járművekhez szükséges alapképesítés tekintetében 2008. szeptember 10-től;
- a C1, C1 + E, C és C + E kategóriájú járművekhez szükséges alapképesítés tekintetében 2009. szeptember 10-től.

A tagállamok erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot, és segítik egymást ezen intézkedések alkalmazásában.

15. cikk

Hatályon kívül helyezés

(1) A 3820/85/EGK rendelet 5. cikke a következőképpen módosul:

- a) az (1) bekezdés 2009. szeptember 10-ével hatályát veszti;
- b) a (2) és a (4) bekezdés 2008. szeptember 10-ével hatályát veszti.

(2) A 76/914/EGK irányelv 2009. szeptember 10-ével hatályát veszti.

(3) A 76/914/EGK irányelvnek való megfelelés érdekében elfogadott törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések hatályukat veszítik:

- 2008. szeptember 10-étől a közúti személyszállításra használt járművek vezetői tekintetében,
- 2009. szeptember 10-étől a közúti árufuvarozásra használt járművek vezetői tekintetében.

16. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

17. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2003. július 15-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

P. COX

a Tanács részéről

az elnök

G. TREMONTI

I. MELLÉKLET

A KÉPESÍTÉS ÉS A TOVÁBBKÉPZÉS MINIMUMKÖVETELMÉNYEI

1. szakasz: A tantárgyak jegyzéke

A gépjármű-vezetői alapképzés és továbbképzés meghatározásakor a tagállamok által figyelembe veendő ismereteknek legalább az e jegyzékben felsorolt tantárgyakat kell felölelniük. A tanuló gépjárművezetők tudásának és gyakorlati kompetenciájának olyan szintet kell elérnie, hogy a megfelelő engedélykategóriába tartozó járművet teljesen biztonságosan tudják vezetni.

A tudásanyag minimumszintjének legalább a 85/368/EKG határozat⁽¹⁾ I. mellékletében előírt képzésszintszerkezet 2. szintjét el kell érnie, vagyis a szakképzéssel kiegészített kötelező oktatás során elért szintet.

1. Haladó képzés a biztonsági szabályokon alapuló ésszerű vezetés terén

Minden vezetői engedély

1.1. Célkitűzés: az átviteli rendszer jellemzőinek ismerete annak lehető legjobb használata érdekében:

A motor forgatónyomatékával, teljesítményével és fajlagos tüzelőanyag-fogyasztásával kapcsolatos görbék, a fordulatszámra optimális használata, sebességváltó-áttételi diagramok.

1.2. Célkitűzés: a biztonsági berendezések műszaki jellemzőinek és működésének ismerete annak érdekében, hogy a gépjárművezető a járművet uralni tudja, minimalizálja a használatból eredő kopást, megelőzze a meghibásodást:

a hidraulikus, vákuumos szervofékkrendszer sajátos tulajdonságai, a fékek és a lassítófék használatának korlátai, a fékek és a lassítófék együttes használata, a sebességváltó-áttétel jobb kihasználása, a jármű tehetetlenségének kihasználása, lassítási és fékezési módok lejtős útszakaszokon, eljárás meghibásodás esetén.

1.3. Célkitűzés: a gépjárművezető képes legyen a tüzelőanyag-fogyasztást optimalizálni:

a tüzelőanyag-fogyasztás optimalizálása az 1.1. és az 1.2. pontban leírt know-how alkalmazásával.

C, C + E, C1, C1 + E kategóriájú vezetői engedélyk

1.4. Célkitűzés: a gépjárművezető képes legyen a biztonsági szabályok és a megfelelő járműhasználat kellő figyelembevételével a járművet berakodni:

a mozgásban lévő járműre ható erők, a sebességváltó-áttétel használata a jármű terhelésének és az út jellemzőinek megfelelően, a jármű vagy szerelvény raksúlyának kiszámítása, a teljes térfogat kiszámítása, a rakomány elosztása, a tengely túlterhelésének következményei, a jármű stabilitása és súlypontja, csomagolás- és raklaptípusok;

a rögzítést igénylő áruk fő kategóriái, lefogási és rögzítési technikák, rögzítőhevederek használata, rögzítőeszközök ellenőrzése, kezelőberendezések használata, ponyvák felhelyezése és levétele.

D, D + E, D1, D1 + E kategóriájú vezetői engedélyk

1.5. Célkitűzés: a gépjárművezető képes legyen az utasok kényelmét és biztonságát biztosítani:

hosszanti és oldalirányú mozgások kiegyenlítése, az út többi használójának figyelembevétele, megfelelő helyzet az úton, sima fékezés, kinyúló részek kezelése, különleges infrastruktúrák használata (közterület, fenntartott sáv), a biztonságos vezetés és a többi vezetői szerep ütközésének kezelése, kommunikáció az utasokkal, egyes különleges utascsoportok (fogyatékkal élők, gyermekek).

1.6. Célkitűzés: a gépjárművezető legyen képes a biztonsági szabályok és a megfelelő járműhasználat kellő figyelembevételével a járművet berakodni:

a mozgásban lévő járműre ható erők, a sebességváltó-áttétel használata a jármű terhelésének és az út jellemzőinek megfelelően, a jármű vagy szerelvény raksúlyának kiszámítása, a rakomány elosztása, a tengely túlterhelésének következményei, a jármű stabilitása és súlypontja.

⁽¹⁾ A szakképesítéseknek az Európai Közösség tagállamai közötti összehasonlíthatóságáról szóló, 1985. július 16-i 85/368/EKG tanácsi határozat (HL L 199., 1985.7.31., 56. o.).

2. *Az előírások alkalmazása*

Minden vezetői engedély

2.1. Célkitűzés: a közúti szállítás társadalmi környezetének és szabályainak ismerete:

a szállítási iparra jellemző maximális munkaidőszakok; a 3820/85/EGK és a 3821/85/EGK rendelet alapelvei, alkalmazása és következményei; a menetíró készülék használatának elmulasztásáért, nem megfelelő használatáért és meghamisításáért járó szankciók; a közúti szállítás társadalmi környezetének ismerete: a gépjárművezetők jogai és kötelességei az alapképesítés és a továbbképzés tekintetében.

C, C + E, C1, C1 + E kategóriájú vezetői engedélyk

2.2. Célkitűzés: az áru fuvarozás tekintetében irányadó rendeletek ismerete:

a szállítási tevékenységre vonatkozó engedélyk, áru fuvarozásra vonatkozó szabványszerződések szerinti kötelezettségek, szállítási szerződés részét képező dokumentumok elkészítése, nemzetközi szállítási engedélyk, a nemzetközi közúti áru fuvarozási szerződésről szóló egyezmény szerinti kötelezettségek, nemzetközi fuvarlevél elkészítése, határátlépés, szállítmányozók, speciális árukísérő okmányok.

D, D + E, D1, D1 + E kategóriájú vezetői engedélyk

2.3. Célkitűzés: a személyszállítás tekintetében irányadó rendeletek ismerete:

egyes utascsoportok szállítása, az autóbusz fedélzeti biztonsági felszerelése, biztonsági övek, a jármű terhelése.

3. *Egészségügyi, közúti közlekedés- és környezeti biztonság, szerviz, logisztika*

Minden vezetői engedély

3.1. Célkitűzés: tudatosítani a gépjárművezetőkben a közúti közlekedés és a munkahelyi baleset kockázatait:

a szállítási ágazatra jellemző munkahelyi balesetek típusai, közúti baleseti statisztikák, kamionok/autóbuszok szerepe, emberi, anyagi és pénzügyi következmények.

3.2. Célkitűzés: bűnözés és illegális bevándorlók csempészésének megakadályozásával kapcsolatos képességek:

általános ismeretek, a kérdés gépjárművezetőket érintő vetületei, megelőző intézkedések, ellenőrző kérdéssor, a fuvarozó felelősségére vonatkozó jogszabályok.

3.3. Célkitűzés: fizikai kockázatok megakadályozásának képessége:

ergonómiai alapelvek; kockázatos mozdulatok és testhelyzetek, fizikai erőnlét, kezelési gyakorlatok, személyi védelem.

3.4. Célkitűzés: a fizikai és mentális készségek fontosságának tudatosítása:

az egészséges, kiegyensúlyozott táplálkozás alapelvei, az alkohol, a kábítószerk és a viselkedést valószínűleg befolyásoló más anyagok hatásai, a fáradtság és stressz tünetei, okai és hatásai, a munka/pihenés alapciklusának alapvető szerepe.

3.5. Célkitűzés: szükséghelyzetek felmérésének képessége:

viselkedés szükséghelyzetben: a helyzet felmérése, balesetek komplikációinak elkerülése, segélyhívás, segítségnyújtás sérülteknek és elsősegély, reagálás tűz esetén, kamion/autóbusz utasainak evakuálása, minden utas biztonságának biztosítása, reagálás agresszió esetén; baleseti jelentés készítésének alapelvei.

3.6. Célkitűzés: a vállalati kép javítását elősegítő magatartás elsajátításának képessége:

a gépjárművezető magatartása és a vállalat arculata: a gépjárművezető által nyújtott szolgáltatás színvonalának fontossága a vállalat számára; a gépjárművezető szerepei, kikkel érintkezik munkája során, a jármű karbantartása, munkaszervezés, jogviták kereskedelmi és pénzügyi hatásai.

C, C + E, C1, C1 + E kategóriájú vezetői engedélyk

3.7. Célkitűzés: a közúti fuvarozás gazdasági környezete és a piacszerzés ismerete:

a közúti fuvarozás más szállítási módok viszonylatában (verseny, szállítók), különböző közúti fuvarozási tevékenységek (fuvarozás ellenszolgáltatás fejében, saját számla, kiegészítő szállítási tevékenységek), a szállítási vállalatok és a kiegészítő szállítási tevékenységek fő fajtáinak szervezése, szállítási szakosodások (közúti tartálykocsi, szabályozott hőmérsékletű jármű stb.), az iparág változásai (a nyújtott szolgáltatások diverzifikációja, vasút és közút kombinálása, alvállalkozók stb.)

D, D + E, D1, D1 + E kategóriájú vezetői engedélyek

3.8. Célkitűzés: a közúti személyszállítás gazdasági környezete és a piacszervezés ismerete:

a közúti személyszállítás más személyszállítási módok viszonylatában (vasút, személygépkocsi), közúti személyszállítást magukban foglaló különböző tevékenységek, határátlépés (nemzetközi szállítás), a közúti személyszállítással foglalkozó vállalatok főbb típusainak szervezési módja.

2. szakasz: A 3. cikk (1) bekezdésének a) pontjában előírt kötelező alapképesítés

2.1. *Tanfolyamon való részvétel és vizsga együttese*

Az alapképzésnek ki kell terjednie az 1. szakaszban felsorolt valamennyi tantárgyra. Az alapképzés időtartama 280 óra.

Valamennyi tanuló gépjárművezetőnek legalább 20 órát kell vezetnie önállóan az adott kategóriának megfelelő járművön, amely megfelel legalább a 91/439/EGK irányelv szerint a vizsgajárművekre meghatározott követelményeknek.

Az önálló vezetés során a tanuló gépjárművezetőt egy jóváhagyott képzési központ alkalmazásában álló oktatónak kell kísérnie. A 20 órás önálló vezetésből minden vezetőnek legfeljebb 8 órát speciális terepen vagy korszerű szimulátoron kell vezetnie, hogy értékelni lehessen a biztonsági szabályozásokon alapuló ésszerű vezetésre vonatkozó képzést, különösen a jármű különböző útviszonyok közötti kezelése, valamint ezen útviszonyoknak a megváltozott légköri feltételek által okozott, illetve napszaktól függő vagy éjszakai változásai tekintetében.

Az 5. cikk (5) bekezdésében említett gépjárművezetők esetében az alapképzés 70 óra, beleértve öt óra önálló vezetést.

A gépjárművezetőket a képzés befejezésekor a tagállamok illetékes hatóságai vagy az általuk kijelölt szerv írásban vagy szóban levizsgáztatja. A vizsga az 1. szakasz szerinti tantárgyjegekben felsorolt minden egyes célkitűzéssel kapcsolatban legalább egy kérdést tartalmaz.

2.2. *Csak vizsga*

A tagállamok illetékes hatóságai vagy az általuk kijelölt szerv megszervezi a fenti elméleti és gyakorlati vizsgákat annak ellenőrzése céljából, hogy a tanuló gépjárművezető tudása elérte-e az 1. szakaszban előírt szintet az ott felsorolt tantárgyak és célkitűzések tekintetében.

a) Az elméleti vizsga legalább két részből áll:

- i. feleletválasztásos tesztkérdések, kifejtendő kérdések vagy ezek kombinációja;
- ii. esettanulmányok.

Az elméleti vizsga minimális időtartama 4 óra.

b) A gyakorlati vizsga két részből áll:

- i. járművezetési vizsga, amelynek célja a biztonsági szabályozásokon alapuló ésszerű vezetésre vonatkozó képzés értékelése. A vizsgának lehetőleg beépített területen kívül kell lezajlania, gyorsforgalmi utakon és autópályákon (vagy hasonlón), és mindenféle városi főútvonalon, amelyek képviselik mindazokat a különböző nehézségeket, amelyekkel a gépjárművezető általában szemben találhatja magát. Kívánatos, hogy a vizsgára különböző forgalom-sűrűségi feltételek között kerüljön sor. Az úton töltött vezetési időt optimálisan kell felhasználni, hogy a vizsgázó jártasságát minden olyan forgalmi helyzetben fel lehessen mérni, amilyenel majd valószínűleg találkozni fog. E vizsga minimális időtartama 90 perc;
- ii. gyakorlati vizsga, amely legalább az 1.4., 1.5., 1.6., 3.2., 3.3. és 3.5. pontra kiterjed.

E vizsga minimális időtartama 30 perc.

A gyakorlati vizsga során használt járműnek meg kell felelnie legalább a 91/439/EGK irányelv által a vizsgajárművekre meghatározott követelményeknek.

A gyakorlati vizsga kiegészíthető egy harmadik, speciális terepen vagy korszerű szimulátoron zajló vizsgával, hogy értékelni lehessen a biztonsági szabályozásokon alapuló ésszerű vezetésre vonatkozó képzést, különösen a jármű különböző útviszonyok közötti kezelése, valamint ezen útviszonyoknak a megváltozott légköri feltételek által okozott, illetve napszaktól függő vagy éjszakai változásai tekintetében.

E szabadon választható vizsga időtartama nem meghatározott. Ha a gépjárművezető ilyen vizsgát tesz, ennek időtartamát le kell vonni az i. pontban előírt járművezetési vizsga 90 perces időtartamából, de a levont idő nem lehet több 30 percnél.

Az 5. cikk (5) bekezdésében említett gépjárművezetők esetében az elméleti vizsgát azokra az 1. szakaszban említett tantárgyakra kell korlátozni, amelyek lényegesek azon jármű szempontjából, amelyre az új alapképzés vonatkozik. Azonban ezeknek a gépjárművezetőknek a teljes gyakorlati vizsgát le kell tenniük.

3. szakasz: A 3. cikk (2) bekezdésének a) pontjában előírt gyorsított alapképzés

A gyorsított alapképzés az 1. szakaszban felsorolt összes tantárgy oktatására kiterjed. Időtartama 140 óra.

Minden tanuló gépjárművezetőnek legalább 10 órát kell önállóan vezetnie az adott kategóriának megfelelő járművön, amely megfelel legalább a 91/439/EGK irányelv által a vizsgajárművekre meghatározott követelményeknek.

Az önálló vezetés során a tanuló gépjárművezetőt a jóváhagyott képzési központ alkalmazásában álló oktatónak kell kísérnie. A 10 órás önálló vezetésből valamennyi vezetőnek legfeljebb 4 órát speciális terepen vagy korszerű szimulátoron kell vezetnie, hogy értékelni lehessen a biztonsági szabályozásokon alapuló ésszerű vezetésre vonatkozó képzést, különösen a jármű különböző útviszonyok közötti kezelése, valamint ezen útviszonyoknak a megváltozott légköri feltételek által okozott, illetve napszaktól függő vagy éjszakai változásai tekintetében.

Az 5. cikk (5) bekezdésében említett gépjárművezetők esetében a gyorsított alapképzés 35 óra, beleértve két és fél óra önálló vezetést.

A gépjárművezetőket a képzés befejezésekor a tagállamok illetékes hatóságai vagy az általuk kijelölt szerv írásban vagy szóban levizsgáztatja. A vizsga az 1. szakasz szerinti tantárgyjegyzékben felsorolt minden egyes célkitűzéssel kapcsolatban legalább egy kérdést tartalmaz.

4. szakasz: A 3. cikk (1) bekezdésének b) pontjában előírt kötelező továbbképzés

A kötelező továbbképzési tanfolyamokat jóváhagyott képzési központok szervezik. Időtartamuk ötévente 35 óra, legalább hétórás szakaszokban. E továbbképzés egy része korszerű szimulátorokon is végezhető.

5. szakasz: Az alapképzés és a továbbképzés jóváhagyása

5.1. Az alapképzéssel és továbbképzéssel foglalkozó képzési központokat a tagállamok illetékes hatóságai hagyják jóvá. Jóváhagyás csak írásbeli kérelem alapján adható. A kérelemhez többek között az alábbiakat tartalmazó dokumentumokat kell csatolni:

- 5.1.1. megfelelő minősítési és képzési program, meghatározva az oktatott tantárgyakat és a javasolt végrehajtási tervet, valamint oktatási módszereket;
- 5.1.2. az oktatók képzése és tevékenységi területe;
- 5.1.3. tájékoztatás a tanfolyamok helyszínéről, az oktatási anyagokról, a gyakorlati foglalkozás eszközeiről és az oktatáshoz használt járműállományról;
- 5.1.4. a tanfolyamokon való részvétel körülményei (a résztvevők száma).

5.2. Az illetékes hatóság az írásbeli jóváhagyást az alábbi feltételektől függően adja meg:

- 5.2.1. a képzést a kérelemhez csatolt dokumentumoknak megfelelően kell biztosítani;
- 5.2.2. az illetékes hatóság jogosult felhatalmazással rendelkező személyeket küldeni, hogy a jóváhagyott központok tanfolyamain segítkezzenek, valamint jogosult e központok ellenőrzésére a felhasznált anyagok és eszközök, továbbá a tanfolyamok és vizsgák megfelelő lebonyolítása tekintetében;
- 5.2.3. a jóváhagyás visszavonható vagy felfüggeszhető, amennyiben a jóváhagyási feltételek már nem teljesülnek.

A jóváhagyott központnak garantálnia kell, hogy az oktatók alapos ismeretekkel rendelkeznek a legfrissebb szabályozásokról és képzési követelményekről. A kiválasztási eljárás részeként az oktatóknak egy olyan bizonyítványt kell bemutatniuk, amely tanúsítja mind a tantárgyra, mind az oktatási módszerekre vonatkozó ismereteiket. A képzés gyakorlati része tekintetében az oktatóknak hivatásos gépjármű-vezetői vagy hasonló, például nehézgépjárművek vezetésének oktatásában való jártasságot igazoló bizonyítványt kell bemutatniuk.

Az oktatási programnak összhangban kell lennie a jóváhagyással és az 1. szakaszban felsorolt tantárgyakat kell felölelnie.

II. MELLÉKLET

A GÉPJÁRMŰ-VEZETŐI KÉPESÍTÉSI IGAZOLVÁNY EURÓPAI KÖZÖSSÉGI MINTÁJÁRA VONATKOZÓ MEGÁLLAPODÁSOK

1. Az igazolvány fizikai jellemzőinek meg kell felelniük a 7810 és a 7816-1 sz. ISO-szabványnak.

Az igazolvány fizikai jellemzőinek ellenőrzésére szolgáló módszereknek, amelyek biztosítják, hogy e jellemzők megfeleljenek a nemzetközi szabványoknak, meg kell felelniük a 10373 sz. ISO-szabványnak.

2. Az igazolványnak két oldala van:

az elülső oldal az alábbiakat tartalmazza:

- a) „gépjármű-vezetői képesítési igazolvány” felirat nagyméretű betűkkel nyomtatva, az igazolványt kiállító tagállam hivatalos nyelvén vagy nyelvein;
- b) az igazolványt kiállító tagállam neve (nem kötelező);
- c) az igazolványt kiállító tagállam megkülönböztető jelzése, kék téglalapban inverz nyomással, 12 sárga csillaggal körbevéve; a megkülönböztető jelzések a következők:

B: Belgium

DK: Dánia

D: Németország

GR: Görögország

E: Spanyolország

F: Franciaország

IRL: Írország

I: Olaszország

L: Luxemburg

NL: Hollandia

A: Ausztria

P: Portugália

FIN: Finnország

S: Svédország

UK: Egyesült Királyság;

- d) az igazolványra jellemző adatok az alábbi számozással:

1. a birtokos vezetékneve;
2. a birtokos keresztnéve;
3. a birtokos születési ideje és helye;
4. a) a kiállítás időpontja;
b) a lejárat időpontja;
c) a kiállító hatóság neve (a hátoldalra is nyomtatható);
d) a vezetői engedély számától eltérő szám, adminisztratív célból (nem kötelező);
5. a) a vezetői engedély száma;
b) sorozatszám;
6. a birtokos fényképe;
7. a birtokos aláírása;
8. a birtokos szokásos lakóhelye vagy postai címe (nem kötelező);
9. azon járművek (al)kategóriái, amelyekre vonatkozóan a gépjárművezető megfelel az alapképesítés és a továbbképzés követelményeinek;

- e) az „Európai Közösségi minta” cím az igazolványt kiállító tagállam nyelvén vagy nyelvein, valamint a „gépjárművezetői képesítési igazolvány” felirat a Közösség többi hivatalos nyelvén, kék színű nyomtatásban, az igazolvány háttereként:

tarjeta de cualificación del conductor

chaufføruddannelsesbevis

Fahrerqualifizierungsnachweis

δελτίο επιμόρφωσης οδηγού

driver qualification card

carte de qualification de conducteur

carta cáilíochta tiomána

carta di qualificazione del conducente

kwalificatiekaart bestuurder

carta de qualificação do motorista

kuljettajan ammattipätevyyskortti

yrkeskompetensbevis för förare;

- f) a referenciaszínek:

– kék: Pantone Reflex blue,

– sárga: Pantone yellow;

a hátoldal az alábbiakat tartalmazza:

- a) 9. azon járművek (al)kategóriái, amelyekre vonatkozóan a gépjárművezető megfelel az alapképesítés és a továbbképzés követelményeinek;
10. az ezen irányelv 10. cikkében előírt közösségi kód;
11. üres hely, amelybe az igazolványt kiállító tagállam lényeges adminisztratív vagy közúti közlekedésbiztonsággal kapcsolatos adatokat jegyezhet be (nem kötelező). Amennyiben az adatok az e mellékletben meghatározott rovatok valamelyikére vonatkoznak, e bejegyzések előtt a megfelelő rovatszámot fel kell tüntetni;
- b) az igazolvány elülső és hátoldalán feltüntetett számozott bejegyzések magyarázata (legalább az 1., 2., 3., 4. a), 4. b), 4. c), 5. a), 5. b) és a 10. rovat).

Amennyiben a tagállam e bejegyzéseket az angol, dán, finn, francia, görög, holland, német, olasz, portugál, spanyol vagy svéd nyelvtől eltérő nyelven kívánja megszövegezni, akkor kétnyelvű igazolványt kell készíteni a fent említett nyelvek egyikének használatával, e melléklet többi rendelkezésének sérelme nélkül.

3. Biztonság, beleértve az adatvédelmet is

Az igazolvány különféle alkotóelemeinek célja mindennemű hamisítás és megmásítás kizárása, valamint az ezekre irányuló kísérletek felderítése.

A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az igazolvány biztonsági szintje legalább hasonló legyen a vezetői engedély biztonsági szintjéhez.


4. Különleges intézkedések

A Bizottsággal való konzultációt követően a tagállamok e melléklet többi rendelkezésének sérelme nélkül további színeket vagy jelzéseket vezethetnek az igazolványra, például vonalkódot, nemzeti jelképeket és biztonsági elemeket.

Összefüggésben az igazolványok kölcsönös elismerésével, a vonalkód nem tartalmazhat más információt, mint amelyet olvasható formában a gépjármű-vezetői képesítési igazolványra már rávezettek, vagy amely az igazolvány kiállítási folyamatának szempontjából lényeges.

A GÉPJÁRMŰ-VEZETŐI KÉPESÍTÉSI IGAZOLVÁNY EURÓPAI KÖZÖSSÉGI MINTÁJA

Előlső oldal

	GÉPJÁRMŰ-VEZETŐI KÉPESÍTÉSI IGAZOLVÁNY		(TAGÁLLAM)
	1.	2.	
6. FÉNYKÉP	3.	4a.	4b.
		4c.	(4d.)
		5a.	5b.
		7.	
		(8.)	
	9.		

Hátoldal

11.	9.	10.
	C1	
	C	
	D1	
	D	
	C1E	
	CE	
	D1E	
	DE	
	1. Vezetéknév	
2. Keresztnév		
3. Születési idő és hely		
4a. A kiállítás időpontja		
4b. Hivatalos lejárat dátum		
4c. Kiállító szerv		
5a. Engedély száma		
5b. Sorszám		
10. Közösségi kód		